

KESKENY ÚT

A Karolyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja V. évfolyam, 22. szám, 2002. március

**KERESSÉTEK ELŐSZÖR
ISTEN ORSZÁGÁT!**

**ISTEN ENGEDELMESSÉGÜNKÖN
KERESZTÜL VÁLTJA VALÓRA
IGÉRETEIT**

HITÜNK (H)ŐSEL...

**EGYHÁZSZEMÉLETTÜNK
REFORMÁCIÓJA (3.)**

CHARLES SIMEON MEGTÉRÉSE

**SZOKÁSAINK
A SZENTÍRÁS FÉNYÉBEN**

**A HALÁL ÁRNYÉKÁNAK
VÖLGYE UTÁN...**

**MÉRT KELL,
HOGY SZERESSÜK ISTENT?**

**JELENTÉS
AZ ÉBREDŐ VULKÁNBÓL**

ÚJ RÁBEL ÉPÜL

**TEOLÓGUS DIÁKOK
VALLÁSOS ÉLETE (2.)**

HÚSVÉTI KONFERENCIA

KESKENY ÚT

Szerkesztő: Zoltán Zsolt

Cím: 1074 Budapest

Károlyi út 78. 1/4

Tel: 06-1-322-9317

E-mail: zoltan.zsolt@axelero.hu

A Karolyi Gáspár Teológiai

és Missziói Intézet címe:

1027 Budapest, Károlyi út 1.

Tel: 06-1-322-9317

Keressétek először Isten országát!

Az ember fél. A bűneset óta senki sem mentes ettől az érzéstől. Miért rejtőzött el Ádám Isten elől? Azért, mert tudta, hogy valami szörnyű dolog történt, és annak következményei vannak és lesznek. A bűn és a bűnös állapot félelemmel jár. Habár az ember nem tudatosítja magában, hogy félelme honnan származik, és nagyon kevesen látják meg a szorongás okát a bűnben, mégis a Szentírás világosan beszél erről (1Móz 3:9,10). A filozófus, pszichológus és némely álteológus is válllvetve keresi e jelenség magyarázatát, sajnos a Bibliával pont ellenkező következtetésre jutva. Kierkegaard például ezt mondja: „A rettenetes tény az, hogy pont a bűntől való félelem szüli a bűnt.” Ugyanezt állítja Freud is: „Az embernek nem azért van lelkiismeret-furdalása, mert vétkezett, hanem azért vétkezik, mert lelkiismeret-furdalása van.” Másszóval azt mondják, a félelem előzi meg a bűnt, és ebből fakad a bűn. Ha elismernénk is igazukat, a kérdés még mindig az, hogy honnan van a félelem? Erre azonban nincs igazi válaszuk. Az Ige szerint a bűn szüli a félelmet, és az a maga során még több bűnt szül. Hogyan teszi ezt? Ha a bűn nincs megbánva, akkor lelkiismeret-furdalást okoz, ami az a maga során még több bűnt szül.

Ennek, úgy tűnik, soha nincs vége. Pedig az ember kétségbeesetten próbál szabadulni félelmeitől és szorongásaitól. Sajnos nem Istenhez fordul bűnbánattal, hanem menekül bármihez, ami úgy tűnik, felszabadulást és biztonságot ígér. Így válik a pénz, gazdagság, szépség, család, megbecsülés, pozíció önmagában való céllá, hogy az ember szorongásáról elterelje a figyelmet. Milyen szörnyű csapda azonban ez. Miközben az ember egyre többet figyel ezekre, annál inkább kezd aggódni és félni ezek miatt is. Nem elég a pénz. Mi lesz, ha holnap megszűnik a munkahelyem? Mi lesz, ha becsődöl a bank? Mi van akkor, ha még nekem is meg kell öregednem? Mi van akkor, ha egy szörnyű betegség tönkretesz? Hátha megcsal a feleségem? Mi van akkor, ha még gyerekeimben is csalódnom kell? Az új választásokkal hátha elvesztem népszerűségem? A listát folytathatnám, hogy hány meg hány kérdés gyötri az embert. Nem hogy kisebb, hanem egyre nagyobb félelme és rettegése. Van egyáltalán kiút ebből az ördögi körből? Igen, a tévedhetetlen Szentírás, a biztonságot adó Úr Jézus Krisztus így szól:

„Keressétek először Istennek országát, és az Ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek.” (Mt 6:33)

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

1. Mit jelent az Isten országa és az igazságosság?

Hadd figyeljünk most valami másra. Hadd emeljünk tekintetünket Istenre, és várjunk tőle válaszokat. Isten ugyanis, minden ellenkező látszat ellenére uralkodik ebben a világban. Ő a király. Amint valaki mondta: „Isten királysága nem a te és az én erőfeszítéseim miatt létezik. Egyszerűen azért van, mert Isten uralkodik.” Ily módon Isten országa öröktől fogva van és lesz. Ez a királyság pedig egy kiterjedőféltben levő ország és egy lelki jellegű uralom. Bár igaz az, hogy Isten mindenkinek Ura és királya, mégis azt mondhatjuk, hogy csak azoknak valóban Ura és királya, akik engedelmeskednek is neki. Ily módon azt látjuk, hogy Istennek ez a láthatatlan királysága az övének szívében valósul meg. „*Sem azt ne mondjátok: Imé itt, vagy imé amott van; mert imé az Isten országa ti bennetek van.*” (Luk 17:21) Így volt ez az Őszövétségben is, bár ez ország akkor kevésbé szívében élt, és kiteljesedett Jézus eljövetelével. Akkor nem csak lelkileg volt itt Isten országa, hanem testté lett, és Isten uralmát, akaratának tökéletes megvalósulását szemlélhettük az

Úr Jézusban. Ezért hirdette Jézus, hogy: „*Térjete meg, mert elközelgett az Istennek országa.*” (Mt 4:17) Jézus azonban az Ő országának lelki voltát hangsúlyozta, vagyis azt, hogy csak Istenhez való megtérés által lehet abba belépni. „*Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyeknek országába.*” (Mt 18:3). Természetesen az Isten országa a mennyben fog kiteljesedni, de már addig is, itt a földön az övének életében meg kellene, hogy nyilvánuljon. Ezért szólít fel Igénk arra, hogy keressük ezt az országot.

Azt már láttuk, hogy hogyan léphetünk be abba és lehetünk tagjai, de kérdésünk az, hogy mit jelent továbbra is keresni azt, ha már megtaláltuk? Egész egyszerűen, ez annyit tesz, hogy viselkedjünk az Isten országának állampolgáraiként, és Isten uralmáról tegyen bizonyosságot életünk. Kérdésünk minden helyzetben ez legyen: „*Úr Jézus, te, aki az én királyom vagy, mit akarsz, hogy ebben a helyzetben cselekedjem?*” Az Ige pedig életünkre nézve világossá teszi a célt, hogy mit kell, hogy eredményezzen az, ha az Ő országához tartozunk: „*Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm.*” (Róma 14:17) Krisztus által igazak lehetünk és részesülhetünk az Ő békességében és a Szent Lélek általi örömben. Ha elveszítjük ideiglenesen a békességet és örömet, akkor fel kell tennünk a kérdést, hogy mivel szomorítottuk meg Királyunkat, és keresnünk kell újra a vele való megbékélést.

2. Mit jelent az, hogy Isten országa kell, hogy az első legyen?

A felszólítás úgy szól, hogy mindenekezt ezt kell tennünk: Isten országát kell első sorban keresnünk. A félreértések elkerülése végett, hadd nézzük meg most azt, hogy mit értünk ezen elsőbbség alatt. Mit jelent az, hogy az Isten országának keresése kell, hogy az első legyen életünkben?

a) Első, az idő szempontjából. Minden dolgunk elvégzésében az Úr Jézus kell, hogy elsőként szerepeljen. Ő mit szól hozzá? Hiába sűrget az idő, hiába állnak a barátok már az ajtóban, kiáltván „mi lesz már, jössz-e már velünk?”. Először arra kell válaszolnod: „Uram, te ott akarsz-e látni azon a helyen, ezeknek az embereknek a társaságában?” Vagy továbbmenve, nem a képességünk az első, mondván „ha képes leszek rá, megteszem, ha elég pénzem lesz, szolgállok”. Az a kérdés, hogy ezekkel a képességekkel, amelyekkel most rendelkezel, ennyi pénzzel, amennyid most van, ennyi buzgósággal és ennyi lelkesedéssel, **most** hogyan tudnál Isten országának építésén fáradozni.

b) Első, a fontosság szempontjából. Mégis hányan érvelnek úgy, hogy azt a jó üzletet azért nem lehetett kihagyni, semmilyen bibliaóra miatt. Azt mondják, gondoskodni kell a családról, ezért olyan fontos a pénz. Ha folyton istentiszteleten vagyok, mit fognak felvenni gyerekeim, miből fizetem ki a lakáshitelt? „*Lélek lélek, de miből élek*” – halljuk mástól a gúnyos

megjegyzést. Lehet, hogy ezek mind nagyon szépen hangzanak első hallásra, de valójában egy sokkal mélyebb problémáról tanúskodnak. Tulajdonképpen senki nem kérte ezektől az emberektől, hogy ne gondoskodjanak családjukról, hogy ne dolgozzanak és ne keressenek pénzt, hogy ne törődjenek a saját és gyermekeik megfelelő ruháztatásával, és a lakásgondok égető szükségére ne figyeljenek. Jézus csak fontossági sorrendről beszél. Ő a legfontosabb vagy nem? Elsősorban az Ő dolgait akarjuk-e végezni, és azután akarunk komolyan foglalkozni a más feladatainkkal is, vagy sem? Szomorú dolog, hogy még a keresztyének fontossági sorrendjében is mennyi minden előzi meg Istent és az Ő országának dolgait.

3. Hogyan kell az Isten országát keresni?

Az Isten országa az egyedüli dolog, amit nem lehet a szomszéd kedvéért, szülő vagy testvér, de még a házastárs kedvéért sem keresni. Ezt vagy **őszintén** keresi valaki, és akkor megtalálja, vagy képmutató módon és elhiteti másokkal, hogy megtalálta, de ez rá nézve katasztrofális következményekkel jár. Itt az örök életéről van szó. Itt többről van szó egy elszalasztott vonatról, itt az örök élet forog kockán. Kedves Olvasó, tedd fel magadnak a kérdést: Őszintén keresed-e Isten országát? Ha nem, ne is reménykedj abban, hogy megtalálhatod. Az a kincskereső, aki elhiteti társaival, hogy ő is közéjük tartozik, de soha nem veszi a fáradságot, hogy maga is keresse a kincset, biztos lehet, hogy nem is találja meg. Azonban az őszinte keresőnek azt mondja az Úr Jézus, hogy: „*Aki kér, mind kap; és aki keres, talál; és a zörgetőnek megnyitják.*” (Luk 11:10)

(folytatás a 3. oldalon)

(folytatás a 2. oldalról)

Hogyan lehet így őszintén keresni? **Imádságban.** Sok helyen meg lehet játszani dolgokat, de Isten előtt nem lehet színészkedni, és Őt nem lehet átverni. Előtte végre őszinte kell, hogy légy. Imádságodban kérheted, hogy mutassa meg magát neked, mutassa meg királyi mivoltát és azt, hogy mit jelent az, hogy Ő uralkodik mindennek felett. Bárcsak ne kellene ezt mondanod életed végén: „Felajánlották nekem az örök életet, de én soha nem kértem azt. Egyik napról másikra éltem, évről-évre Isten világában. Szívtam levegőjét, lázadtam hosszútűrése ellen, megfélekeztem jószágáról, és soha nem kértem, hogy mentse meg lelkemet.” Kifáradhat, ha az ilyen imádság nélküli lélek örökre elvesz?

Ha pedig megláttad Őt, Királyodat és Megváltódat, akkor keresd nap mint nap a vele való közösséget. Ő szent életre hívott el és **szenstésben** kell keresned akarát. „Kövessétek mindenki irányában a békességet és a szentséget, amely nélkül senki sem látja meg az Urat.” (Zsid 12:14) Szentség nélkül nem lehet Isten országát keresni. A szent élethez tartozik, a bibliaolvasás, az imádság, a közösségi alkalmak látogatása, a gyülekezet munkájában való részvétel. Ki az, aki úgy akarja meglátni Isten uralmát életében, hogy ezekben nem akar állhatatos lenni?

Rembrandt: Ábrahám és Izsák

Végül pedig, vessük el lomhaságunk, lustaságunk, és keressük **buzgón** ezt a csodálatos országot. Akarjuk egyre buzgóbban megtapasztalni azt, hogy Isten uralma, látható lehet életünkben. Kívánjuk egyre inkább megismerni Igéjét. Őh, bárcsak ne engednének a földre hullani Igéjéből semmit. Őh, bárcsak azok az áldott tanítások, amelyeket az Úr kijelentett számunkra, olyan értékesek lennének számunkra, mint a szomjazó embernek a víz. Őh, bárcsak kívánnánk megérezni az Isten közelségét. Őh, bárcsak ne érnénk be a középszerű keresztyénséggel, és ne nyugodnánk bele abba, hogy kihűlt a szívünk, hogy nem szeretjük eléggé Urunkat. Bárcsak keresnénk azokat az alkalmakat, amikor újra megérezhetjük, hogy milyen nagy az Istenünk, milyen dicsőséges a hatalma, milyen mély az irgalma és mennyire kibeszélhetetlen a szeretete.

Nagy dolog tehát Isten országának keresése, de mégsem lehetetlen. Sőt Charles Hodge szerint: „Az élet nagy célja – az egyetlen dolog, amelyért érdemes élni – az, hogy láthassuk Krisztust uralkodni életünkben, és másokat is segítsünk abban, hogy Urukhoz hívassák Őt.”

Bagoly Gyula

Isten engedelmisségünkön keresztül váltja valóra ígéreteit

Kevesen tagadják ennek a mondatnak az igazságát, de annál többen élünk úgy, mintha ez ránk nem vonatkozna. Az engedelmisség és az ígéretek közötti szoros kapcsolat világosan látszik végig a Szentírásban.

Ádám és Éva engedelmisségük által nyerték volna el Isten ígétét, az örökéletet, de engedetlenségük által Isten haragját és büntetését hozták az emberiségre. Áldott legyen mennyei Atyánk, hogy nem hagyott minket ebben az állapotban, hanem elküldte az Ő Fiát, Krisztust, a második Ádámot, aki „engedelmes lévén haláláig, még pedig a keresztfának haláláig.” (Fil 2:8) kiengesztelte Isten haragját, és megnyerte népe számára Isten ígétét, az örökéletet.

Engedelmissége által nyerte el Noé is az Úr ígétét, és bárkát épített, hogy családjával együtt megmeneküljön Isten pusztító ítéletétől, az özönvíztől. „Hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet örökölendő vala, és kiméne, nem tudván hová megy.” (Zsid 11:8) Hit által engedelmeskedett Ábrahám, és megáldozta Izsákot, akiben az ígéretek nyertek, „úgy gondolkozván, hogy az Isten a halálból is képes feltámasztani.” (Zsid 11:19)

Idő és hely hiányában nem sorolom tovább azt a sok drága példát, amit a Szentírás felsorol. Azonban hiszem azt,

hogy Isten a mi életünkben is engedelmisségünk által akarja valóra váltani a Szentírás sok-sok drága ígétét.

Ugyanakkor vigyázzunk és kerüljük el az arminianus csapdát! Isten nem a hitünk **miatt** üdvözít, hanem az **által** (II. Helvét Hitvallás). Isten nem az engedelmisségünk **miatt**, hanem az **által** váltja valóra ígéreteit. Például, Isten nem azért ad megtérést gyermekeink életében, mert mi engedelmesen neveltük őket az Úr félelmére és követésére, hanem az által vezeti hitre őket. Egy gyülekezet vagy egyház nem azért maradhat hűséges a Szentíráshoz évszázadokon keresztül (ez nem túlzás), mert engedelmesen hirdeti az Igét és gyakorolja a biblikus egyházfegyelmet, hanem Isten ez által tartja meg őket és váltja valóra ígéreteit. Ezzel azt hangsúlyozom, hogy az engedelmisség (akárcsak a hit) nem az **oka** annak, hogy Isten valóra váltja ígéreteit, hanem annak az **eszköze**. Az ok csakis Isten kifürkészhetetlen és bölcs jótetszése és érthetetlen kegyelme. Ennek az igazságnak a meg nem értése vagy tudatos eltorzítása vezet az ember felmagasztalásához és Isten dicsőségének a sárba tiprásához. Márpedig az Úr így szól: „Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom!” (Ézs 42:8)

Zoltán Zsolt

Hitünk (h)ősei...

Előző számunkban Sztárai Mihály élettörténetével ismerkedhettek meg a kedves olvasók. A mostani számunkban Dévai Bíró Mátyás életébe nyerhetünk bepillantást. A magyar reformátorokat az örökös útonlét jellemzi. Hajtja őket a belső tűz, hogy minél több helyre vigyék el Isten éltető Igéjét! Dévai Bíró Mátyás is úgy volt fél Magyarország reformátora, hogy állandóan menekülnie kellett ellenségei elől.

DÉVAI BÍRÓ MÁTYÁS (1500-1545)

Ifjú éveiről nincs adatunk. A mohácsi vészt (1526) megelőző időszakban Krakkóban tanul. Hazajövele után egy ideig még ferencrendi szerzetes és Boldogkő várában udvari lelkész. 1529-ben azonban a jól képzett római katolikus pap elindult Wittenbergbe, hogy Luther Mártontól tanulja meg a hit igazságait. Megtérése idejét nem tudjuk. Egyes feltételezések szerint nagy hatással volt rá az, hogy az evangélikusok hitükért is készek meghalni. „Dévai két évig tanulta az új és mégis régi tudományt. Szoros barátságot kötött Luther Márton jeles munkatársával, Melanchton Fülöppel is, és jó kapcsolatot tartott fenn a hazai száz szász ifjakkal, akik szintén Wittenbergben tanultak.”¹

1531-ben hazajön Magyarországra. Először Budára megy, ahol bátran kezdi el hirdetni a megismert hitigazságokat. Dévai felismerte, hogy a régi egyház sok gátat vet a Jézus Krisztusban való hit elé, ezért egy hitéleti könyvet ír latinul, *A szentek aluvásáról* címmel. Ebben többek között tiltakozik az ereklyék és az emberi maradványok tisztelete ellen. Ezután Kassára megy, ahol még bátrabban hirdeti Isten örök és tévedhetetlen Igéjét. Egy nap azonban Szalaházy Tamás egri érsek katonái rontanak rá. A hívek megpróbálják kimenteni őt a pribékek kezei közül, de nem sikerül, a katonák elhurcolják őt. Szalaházy először Likava várának börtönébe zárja Dévait, majd Fáber bécsi püspököt bízta meg Dévai őrzésével és meggyőzésével. „Fáber püspök minden hájjal megkent, ravaszdi ember. Többször maga elé vezetteti Dévait, és hol ígérettel, hol fenyegetéssel próbálja hitehagyásra bírni.”² A bécsi börtönből azonban a kassai hívek – Isten segítségével – kiszabadítják.

Nem ment vissza Kassára, mert ott már nehéz idők jártak. Újra Budára költözött. A hívek nagy örömmel fogadták őt, mert így tanította őket: *Nem a mise, nem a fülbe gyónás, hanem a Krisztusban való hit szabadít meg bűneitektől. Ő az egyedüli közbenjáró, és nem a szentek.*

Azonban a budai papnak nem tetszett, hogy Dévai tábora egyre nőtt, ezért a toronybörtönbe záratta, ahová csak a halálraítélteket szokták. Isten azonban ez esetben is elkészítette a szabadulás útját.

Újbóli szabadulása után, 1536-ban Nadasdy Tamás főúr sárvári birtokán telepszik le. Itt írja meg a reformáció védelmében *Apologica* című könyvét, amelyben 52 tételben fejti ki a reformáció rendszerét, ahogy azt Luthertől tanulta. Ő írja meg az első Sárváron iskolát és nyomdát is alapít. Ő írja meg az első magyar helyesírási szabályzatot is, *Orthográfia* címmel. Dévai szemét azonban megtámadta egy betegség, aminek következtében látása egyre romlott. Németországba megy gyógykezelésre, ahol Dietrich Veit nürnbergi lelkész vendége.

Hazatérve újra Sárvárra megy, majd Németújvárra, a Batthyány-birtokra költözik, hogy ott is hirdesse Isten igéjét. 1537-ben már Sárospatakon van, ahol Perényi Péter udvari papja. Jobbágyok egész sorát téríti az evangéliumi hitre. Aztán elvállalja a szikszói (Miskolc melletti helység) iskola vezetését. Innen is menekülnie kell, mert az egri érsek pribékjei a nyomában vannak. Újra Németországba megy. Wittenbergben Melanchtonnál vendégeskedik, de hazafelé jövet betér Bázalbe is, ahol ekkorra már elkészült Kálvin Institúciója. („Valószínűleg ismerte, mert az úrvacsoráról való tanítása ugyancsak eltér Lutherétől, amiért a nagy reformátor súlyos szemrehányást tesz neki.”³)

Hazatérése után Miskolcra hívják meg lelkésznek, többször prédikál az avasi templomban is. De az üldözés miatt Erdődre menekül, ahol Drágffy Gáspár főúr veszi pártfogásba. 1544. július 20-án részt vesz a nagyváradai hitvitán, ahol egyszerű és tiszta szavakban fejti ki a reformatori igazságokat. „Ezzel Dévai egyenesen a legerősebb, még megmaradt ellenfélnek, Fráter György váradai püspöknek az oroszlánbarlangjába hatolt.”⁴ De nagy szerepe volt az 1545-ben Erdődön megtartott zsinat előkészítésében is, amin azonban már nem tudott megjelenni. Élete végén elfogadja a debreceni lelkipásztorságot, ahová Pemflinger Katalin, Török Bálint özvegye hívja meg. Itt ér véget küzdelmes élete.

Dévai örökké mozgó, nyughatatlan lélek volt. Alig van olyan hely az országban, ahol ne fordult volna meg, és ne hirdette volna az evangéliumot. Dévai hitvalló bátorságáról szól az az anekdota is, amelyet Luther Márton mondott el egyszer a vértanúságra is kész reformátorról. A török Budán egyszer úgy akart ítéletet tartani az igaz vallást illetően, (vagy csak a bátorságukat próbára tenni), hogy Dévait és egy katolikus papot egy-egy robbantásra előkészített puska-poros hordóra ültette. Dévai nyugodtan felült a hordóra, a katolikus pap azonban szépen *eloldalgott*.

„Az Isten beszéde életadó kenyerének édességét megkóstoltatta és megízleltette népünkkel. Sietett, míg nappal nagyon” – írja róla Bod Péter a 17. század jeles egyháztörténet-írója, a Magyar Athenas című művében.

Eremiás Richárd

¹ György Antal: A hit példaképei Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadoja Budapest, 1999, 129. o.

² György Antal: i.m. 131. o.

³ György Antal: i.m. 134. o.

⁴ Bíró-Bucsay: A magyar református egyház története Kossuth Könyvkiadó Budapest, 1949. 35. o.

Egyházzsemléletünk reformációja...

avagy a hitvalló gyülekezeti tagság fölöttébb szükséges voltáról (3.)

Ha már megértettük az egyháztagság fontosságát és szükségességét, vizsgáljuk meg végül, **hogyan milyen egyházhoz, illetve felekezethez kell csatlakoznunk.** Ha valaki megtért Krisztushoz, olyan közösséghez kell csatlakoznia, ahol hozzá hasonlóak vannak. Biblikus és logikus, nem? Olyanokhoz, akiknek ugyanaz az Uruk, *egy értelemben és egy akaraton*¹ vannak, akik ugyanazon hitigazságokat mondják magukénak. Ahol a tagság bizonyosságot tett hitéről, ahol tiszta a tanítás, ahol a sákramentumokat helyesen szolgálatják ki, ahol rend és fegyelem van, ahol a misszió kiemelten hangsúlyos. Ahol biblikus istentisztelet² mutatnak be (ennek része a sákramentumos istentisztelet is!), ahol lelki közösség alakulhat ki. A reformátorok ezt a hitvalló közösséget *igaz egyháznak* nevezték, és egyes hitvallásokban egy egész cikkelyt szenteltek ennek a kérdésnek. A *Németalföldi Hitvallás* 28. cikkelyének sum- mája például ez: *Mindenki köte- les az igaz egyházhoz csatlakoz- ni.*

Nem egy tetszőleges – a keresztyén szabadság területére passzolható – kérdés ez tehát. Nyilván, a „kötelező” szó egyeseket kifejezetten zavar. Ezért hirtelen *törvényeskedésről* nitalán *perfekcionizmusról* kezdenek beszélni. Holott csak egyszerű engedelmségről van szó. A cikkely pedig ezt tanítja: „Hisszük, hogy ez a szent gyülekezet azoknak a közössége, akik üdvözülnek, és hogy ezen kívül nincs üdvösség, és bármilyen rendű és rangú is valaki, *nem szabad félrevonulnia, sem magában bízni*, hanem mindenki *köteles* ahhoz csatlakozni... minden hívő *kötelessége*, hogy *Isten ígéje szerint* elszakadjon azoktól, akik nem tagjai az egyháznak, és csatlakoznia kell egy gyülekezethez, amelyet Isten valahol alapított, még akkor is, ha a hatóságok vagy a fejedelmek rendeletei ellene lennének is, és ha halálbüntetés vagy testi fenyíték is érne őket emiatt. Ezért mindazok, akik *elhagyják, vagy nem csatlakoznak* hozzá, *Isten parancsa ellen cselekednek*.”³ A 29. cikkely pedig arról beszél, hogy „az emberek Isten Igéje alapján gondosan és körültekintően meg kell különböztetnie, melyik az igaz egyház.” A hitvallás tehát komoly döntés elé állítja a mindenkori keresztyéneket. A döntést pedig komoly mérlegelés kell, hogy megelőzze. A cikkely két kategóriájú keresztyént céloz meg:

¹ 1Kor 1:10

² A biblikus istentisztelet kérdésére most nem térhetünk ki részletesen, bár ezen a területen is óriási a tájékozatlanság. Itt olyan kényes kérdéseket kellene tárgyalnunk, mint: Ki mutathat be biblikus istentiszteletet? Milyen a biblikus istentisztelet? Melyek annak jellemzői? Egyáltalán hol folyik ma biblikus istentisztelet? stb. Nehogy azt gondolja valaki, hogy istentiszteletté válik egy közösségi alkalom csupán azért, mert: (a) templomban rendezik (b) az a neve (c) mert valakik összegyűlnek azért, hogy egy szép beszédet meghallgassanak.

³ Németalföldi Hitvallás, Stephanus Kiadó, Bukarest, 1997, 44-45. o.

I.) Először azokat, akik nem akarnak *csatlakozni*. Talán ők vannak könnyebb helyzetben. Hiszen eddig nem tartóztak sehova. Nekik „csak” csatlakozniuk kell. Mintha ezekhez a habozó emberekhez szólna *Daniel Wray*, aki igen eszméletlenül érvel a gyülekezeti tagság és a csatlakozás mellett: „Gondoljunk bele, hogy milyen általános hatása lenne Isten egyháza mellőzésének. Ha helyes, hogy egy ember távol maradjon és ne kötelezze el magát (egyháztagként), akkor miért ne tehetné ezt meg *kettő*? És ha *kettő* megteheti, miért ne tehetné ezt meg *három*? Ha pedig *három*, akkor miért ne tehetné ezt *mindenki*? De ha mindenki ezt tenné, hogyan válna láthatóvá Isten országának bizonyágtétele ebben az Istentől elfordult és elvetemedett világban? Amikor ilyen jellegű magatartásbeli szokásokat vizsgálunk, mindig jó dolog feltenni magunknak a következő kérdést: Mi történne akkor, ha *mindenki* így gondolkodna? Ha pedig ez a vizsgálódás annak kimondására kény-

szerítene, hogy nagyon rossz hatást váltana ki, ha mindenki *elhanyagolná* az egyházat (és a gyülekezeti tagságot) úgy, mint én, akkor kérdezd meg magadtól is: Miért kezelem magam *kivételként* ez alól?”⁴ Másfelől érdekes az is, hogy mindenki vágyik egy igazi testvéri közösségre, de lehetőleg úgy, hogy a közösség megalapításában ne kelljen részt vállalnia. És ez az, ami nem megy, testvérek! Egyetlen felelős keresztyén ember sem lehet egy *önálló sziget*. „Minden hívőnek törekednie kell egy *igazi keresztyén közösség* fenntartására.”⁵ – mondja *Peter Masters*, aki a mai keresztyén ember egyik legnagyobb problémájának a testvéri közösség hiányát látja. Nos, hol adja magát ez a közösség a legtermészetszerűbben, ha nem a gyülekezetben? (Ez persze nem jelenti azt, hogy egy gyülekezetben belül a közösség csak úgy magától „van”. A közösség létrehozásán, megerősítésén és elmélyítésén munkálkodni kell!) Ha valaki viszont nem csatlakozik a gyülekezethez, akkor ennek rövid időn belül két következménye lesz: a *független gondolkodás* (nincs autoritás fölötté!) és az *elkerülhetetlen magány* (nincs közössége!). A mi kérdésünk az ilyen testvérekhez így hangzik: Élő kövek vagytok-e a lelki épületben, a lelki házban? Vagy külön hevertek a domboldaion, ahol elborít a fű, esetleg az avar? Engedelmeskedtek-e Isten parancsának? Emlékeztetnénk, hogy a parancs így szól: „Ti magatok is mint lelki kövek, *épüljétek fel* lelki házzá...” (1Pét 2:5) Milyen abszurd dolog úgy beszélni a keresztyénekről mint Krisztus testéhez tartozókról – akik testvérek, egy ország polgárai, papok egy közös templomban, katonák ugyanazon hadseregben, örökösei egy csodálatos hagyatéknak, bárányok ugyanabban a nyájban, Isten házanépéhez tartozók stb. – ha ennek nincs semmilyen látható szervezeti megnyilvánulása.

(folytatás a 6. oldalon)

⁴ Daniel E. Wray, *The Importance of the Local Church*, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1981, 12. o.

⁵ Peter Masters, *Sword & Trowel*, 1998, No. 4, 22. o.

(folytatás az 5. oldalról)

De még ennél is többről van szó! *Jelle Faber* végső következtetése ebben a témakörben így hangzik: „Az egyház, Isten népének a közössége. De lehet valaki Isten gyermeke és ezért az Ő népéhez tartozó úgy is, hogy nem csatlakozik Isten népének a közösségéhez. *Pedig ez bűn.*”⁷ Faber tehát nem körtönfalaz. Kimondja, hogy aki nem csatlakozik, az *vétkezik*. Fontolja meg tehát mindenki jól, hogy mit tesz. A dolgok summája tehát ez: nemcsak az egyén és az egyház szempontjából fonák dolog az independentizmus, hanem mindezek mellett még bűn is. A kiút ebből pedig egy helyi hitvalló gyülekezethez való csatlakozás. Amennyiben ez nem történik meg, a keresztyén ember élete – „a hit magánügy” jelszó leple alatt –, a személyes és elfogult érdekek játékszerévé válik. Erre hívják fel figyelmünket nyugati testvéreink is az egyik evangéliumi lap hasábjain: „Krisztus egyénként ment meg, de nem egy egyénieskedő életre... A személyes üdvösség hangsúlyozása sok problémához vezet, amennyiben nem hangsúlyozzuk legalább ugyanennyire a gyülekezet fontosságát... Még az igazi keresztyének is gyakran elbuknak abban, hogy nem értik meg a helyi gyülekezet igazi természetét.”⁸ Reméljük, hogy mindazok, akiknek „csak” csatlakozniuk kell, meghallják, hogy mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.

II.) Másodszor, azokat a keresztyéneket célozza meg a hitcikkely, akik nem akarnak a hamis vagy liberális egyházaktól *elszakadni* azért, hogy később csatlakozhassanak az igaz egyház(ak)hoz. Pedig ezeknek a keresztyéneknek alapvetően két lehetőségük kellene, hogy legyen: vagy a céltudatos reformáció vagy a szeparáció. De semmikeppen sem dolgozhatnak együtt a liberális és nem keresztyén táborral. Mégis ezek a keresztyének úgy élnek ebben a kompromisszumos helyzetben, mintha a *2Kor 6:14-18* már nem is lenne a Bibliában.

Amikor a hitvalló igaz egyház illetve egyháztagság kérdése előjön, minden ilyen keresztyén menekül vagy félrebeszél. Próbálnak kitérni a téma elől. Ez lenne a helyes magatartás? – kérdezzük. J. G. Machen egykor szintén ezt tapasztalta a presbiteriánus egyházban.⁹ Egy felhívulóban lévő keresztyénséget. Csakhogy az ő viszonyulása teljesen más volt: „Nos, mit tegyünk?” – kérdezte, majd így folytatta: „Azt gondolom, barátaim, hogy *bármibe kerüljön is*, de legalább szembesülnünk kell a tényekkel. Igen, ez kemény lesz, a félénk lelkeknek kegyelet nélkülűnek tűnhet, és sokan meg is sértődnek. De Isten nevében, jertek, szabaduljunk meg végre ettől a színleléstől és tettetéstől, és lássuk meg a valóságot! Álljunk már le azzal, hogy statisztikákkal nyugtatjuk magunkat, és inkább nézzünk szembe a lelki tényekkel! *Vonjuk be ezt a leértékelt pénznemet* és térjünk vissza az arany standardhoz.”¹⁰ Az üzenet igen kijózanító: lelki infláció van az egyházban! Ezzel kellene szembenézni. A baj csak az, hogy ezt senki nem akarja észrevenni!

Megdöbbenő, hogy az evangéliumi vezetők is mennyire zavarosan nyilatkoznak, és milyen fonákul reagálnak az

igaz egyházzal és a reformációval kapcsolatos kérdésekre. Őszintén mondjuk, hogy néha nem hiszünk a szemünknek. Miközben elhatárolja magát bizonyos irányzatoktól, ezt mondja egyik testvérünk (akivel egyébként sok más kérdésben egyetértünk): „Vannak, akik azt várják, hogy hozzunk létre egy *bibliai mintájú ún. tökéletes egyházat.*”¹¹ Az igaz egyházat azzal akarja lejárni, hogy azt a tökéletes egyház igényével fellépőnek mutatja be. Emlékezzünk, hogy erre a jelenségre már utaltunk cikksorozatunk első részében. Ehhez csak két megjegyzést fűznénk hozzá:

1. A Bibliától távol áll, hogy tökéletes gyülekezetekről (egyházról) beszéljen. Olyan senki nem tud itt a földön létrehozni. Ahhoz angyalokból és nem megváltott bűnösökből kellene, hogy alkossák az egyháztagságot. Objektív módon sehol nem beszél az Ige tökéletes gyülekezetéről (egyházról). Ha netalán olvasnánk is ilyesvalamiről, akkor azt Isten és az örökkévalóság szempontjából teszi¹² úgy, hogy annak láthatatlan aspektusára utal. Általában arról olvasunk az Igében, hogy igenis voltak problémák a gyülekezetekben. Éppen azért, mert ezek élő gyülekezetek voltak. A hamis egyháztól való óriási eltérés éppen a problémák kezelésében és komolyan vételésben mutatkozik meg. A „lelkileg” halott gyülekezetekben viszont nincsenek problémák. Legfennebb álproblémák, és azokat sem kezelik „biblikusan”.

2. Ha a Biblia és az Újszövetség nem szolgáltat elegendő alapot (mintát) egyházképünk meghatározásához, akkor vajon hol találhatunk megfelelő eligazítást erre nézve!? Mégis milyen mintájú egyházat szeretnének létrehozni, illetve támogatni ezek a testvérek? – kérdezzük értetlenkedve. Saját mintájút? Emberi mintájút? Vagy magyar mintájút? Egyáltalán milyen mintájú a mai egyház és a mai tagság, ha nem bibliai? Nem értjük, hogy miért kifogásolja a szerző a bibliai mintát? Talán valami baj van azzal? Ha igen, akkor ne csodálkozzanak azon, hogy nekünk kissé más az ekkleziológiánk. Majd így folytatja: „Krisztus magyarországi teste gyülekezetekben él, és mi nem akarunk sem egyházunktól, sem gyülekezeteinktől *elszakadni*, legyenek azok *bármilyen elesett vagy haldokló állapotban is!*”¹³ Kimondják, hogy semmi szín alatt nem kívánnak elszakadni senkitől. Hát ez biztató perspektíva!? Csak arra kérjük a testvéreket, hogy ezt ne nevezzék reformatori szemléletnek! Gondoljuk el, hogy mi lett volna, ha Luther vagy Kálvin így gondolkodott volna. Ilyen előfeltételekkel és hozzáállással nem lehet reformációhoz kezdeni. Sajnos ebben is csak az a kínos identitászavar látható, amellyel ezek a testvérek több mint egy évtized után is küszködnek. Sajnálatos, hogy a „református” evangéliumiak körében nincs konszenzus és engedelmesség az ekkleziológia erre fontos kérdésében. Ehelyett saját módszereinket és programjainkat részesítjük előnyben.

A kortárs református teológus *James Montgomery Boice* a mai evangéliumiak botladozását elemezve így vélekedik: „Mi a baj az evangéliumiakkal? A válasz az, hogy elvilágiasodtunk. Feladtuk a Biblia igazságait és az egyház történelmi teológiáját, amely ezt kifejezte... Egy tiszta, biblikus és jól értelmezett teológia hiányában pedig az evangéliumiak a mai idők pragmatizmusának és fogyasztói társadalmának prédájává váltak.”¹⁴

⁷ Jelle Faber, *Essays in Reformed Doctrine*, Inheritance Publications, Neerlandia, Alberta, Canada, 1990, 129. o.

⁸ *Evangelical Times, Comment*, 2002. februári szám, 3. o.

⁹ Itt a liberalizmus által meghódított PCA in the USA-ról van szó.

¹⁰ J. G. Machen, *The Separateness of the Church*, (John Robbins ed., *The Church Effeminate*, The Trinity Foundation, 2001, 599. o.

¹¹ Sipos Ete Álmos, *Biblia és Gyülekezet*, XII. évf., 2. szám, 2001, 3. o.

¹² sub specie aeternitatis

¹³ Uo, 3. o.

¹⁴ James M. Boice, *Here We Stand – A Call from Confessing Evangelicals*, Baker Books, Grand Rapids, MI, 1997, 9-10. o.

(folytatás a 6. oldalról)

Ha ez nem lenne igaz, akkor az evangéliumi keresztyéneknek látniuk kellene, hogy a hamis és liberális egyházaktól el kellene határolódniuk, nem pedig kiegyezniük. Ez pedig abszolút nem észlelhető! Igazság és hamisság békésen megfér egymás mellett ugyanazon fedél alatt. Idézzük ismét J. G. Machent: „A láthatatlan egyház pedig, amely a megváltottak közössége, azokban a keresztyén közösségekben lesz nyilvánvalóvá, amelyek a mostani látható egyházat képezik. De mi az, ami mégis kifogásolható ebben a látható egyházban? Mi okozza nyilvánvaló gyengélkedését? Bizonyára sok ilyen gyengeségről beszélhetnénk, egy azonban különösen világos: a mai egyház hűtlenné lett az Úrhoz azáltal, hogy nemcsak tagjai sorába fogadott be tömegesen nem keresztyén személyeket, hanem tanítói (lelkészei) közé is. Valóban elkerülhetetlen, hogy olyan személyek is utat találjanak a látható egyházba, akik nem igazi keresztyének, hiszen az esendő ember nem tudja megkülönböztetni a szíveket... Mi azonban nem ezt a tévedhetőséget szeretnénk megvizsgálni, hiszen nem az a baj, hogy az egyház befogad olyan egyéneket is, akiknek bizonyágtévésük esetleg nem őszinte, hanem az, hogy ugyanakkor olyanokat is tömegesen befogad, akik valójában soha nem is tettek semmilyen bizonyosságot hitükről, és akiknek magatartása homlokegyenest ellenkezik a keresztyén magatartással. Mi több, ezek az emberek nemcsak a közösségnek lehetnek tagjai, hanem a lelkési körök is, sőt egyre nagyobb mértékben befolyásolhatják mind az egyház vezető testületeit, mind pedig az egyházi tanítást.”¹⁴ Machen így folytatja: „A mai egyház számára a legnagyobb veszélyt nem külső ellenségei jelentik, hanem a belső ellenségek, egy olyan egyházban jelen levő hit és gyakorlat, amely velejéig keresztyén-ellenes.” Mintha tegnap írta volna nekünk. Sajnos nagyon sok keresztyén és keresztyén vezető nem akar erre figyelni. Tudatosan elzárkóznak ettől, s bedugják füleiket, mint azok a zsidók, akik István diakónus prédikációját nem akarták meghallani (ApCsel 7. fej.). Pedig mire lenne szükség? Machen világosan fogalmaz: „Egy dolog azonban egyértelmű – akár keresztyének a liberálisok, akár nem – a liberalizmus semmiképpen sem azonos a keresztyénséggel. Éppen ezért egyáltalán nem kívánatos, hogy a kettőt ugyanazon a szervezeten belül hirdessék. A jelen legsürgősebb kiáltása, hogy ezt a két tábor különválasszuk.”¹⁵ Magyarul: az igaz egyház és az elhatárolódás mellett foglalt állást. Jelle Faber szintén beszél arról, hogy az igaz egyház lebecsülése oda vezetett, hogy a keresztyének nem értékék meg a hamis egyházaktól való elszakadás, illetve elhatárolódás fontosságát.

Ne gondolja senki az olvasók közül, hogy csak mi hadakozunk ezzel a mentalitással. A reformátoroknak sem volt könnyű dolguk. Kálvin leveleiben nikodémusi¹⁶ szindrómaként mutatja be ezt – a szerinte is csökönyös – magatartást. Több levelet ír erről a témakörrel, különösen 1540 és 1562 között. Leveleiben tárgyalja a sorozatos kifogásokat a katolikus egyház elhagyására. Felszólítja ezeket a hívőket, hogy ne vállaljanak istentiszteleti közösséget a hamis vallás követőivel, amennyiben nem akarják magukat is megfertőztetni. Szerinte ezeket az embereket a hamis egyház foglyul ejtette. Mellesleg önámításban élnek. Mindig másnak tenni, nem pedig azt, amit az Ige tanít. Sajnos úgy néz ki, hogy sokszor mindvégig és mindenáron. Kálvin többféle „niko-

démusi” keresztyént is megkülönböztet.¹⁷ Bár az olvasónak hihetetlennek tűnhet, mégis az általa bemutatott „nikodémusi” keresztyének ma is fellelhetők. Semmi sem változott. Érvelésük, viselkedésük és céljaik – melyek szentesítik eszközeiket –, ugyanazok.

Hely hiányában, mi csak két típust mutatnánk be röviden. Kálvin szerint az egyik csoporthoz tartoznak azok a keresztyének, akik úgy gondolják, hogy azért kell bennmaradniuk a hamis egyházban, hogy ott az evangéliumot hirdessék. Lassan meg is kedveltetik magukat az emberekkel (a hamis egyházban levő hívőkkel), de a teljes igazságot nem mondják el nekik. Ezt azért nem teszik meg, mert akkor nekik is lépniük kellene. Ez viszont már egy olyan ár, amit nem szeretnének megfizetni. A reformátor szerint pedig ez nem más, mint az evangéliummal való visszaélés. (Persze közben különféle egyházi pozíciókat is igyekeznek megszerezni. Elismerésre és elfogadásra pályáznak úgy a hívők, mint a hitehagyott egyházi vezetők körében.)

A másik csoportban vannak azok a keresztyének, akik a keresztyénséget félig-meddig filozófiává alakítják át. Általában jólképzett emberekkel gyarapítják soraikat. Olyanokkal, akik sokat elmélkednek és spekulálnak. De tudálegykedésüknek nem sok haszna van. „Anélkül, hogy túl sokat cselekednének, azt várják, hogy talán lesz valamiféle szép reformáció”¹⁸ – írja Kálvin. Tétlenségüket azzal igazolják, hogy folyton Istenre hivatkoznak: Ő majd közbeavatkozik és megoldja a helyzetet. Úgy tesznek, mintha nekik semmilyen felelősségük nem lenne az egyház reformációjában.

Kálvin arra szólítja fel ezeket a „nikodémusi” keresztyéneket, hogy vizsgálják meg lelkiismeretüket és emlékezzenek arra, hogy Isten nem csúfoltatik meg. Ne próbálják ezt a fekélyes sebet egy olyan tapasszal eltakarni, amely nem segítheti elő a seb gyógyulását. És ne várják azt sem, hogy Isten ezt az elkendőzést helyesesse! Ameddig ez a seb be nem gyógyul, a test nem lehet egészséges!

Ezek után nem árt megkérdezni a kedves olvasótól: Nem tartozol-e te is valamelyik típushoz? Megértetted-e, hogy a biblikus, igaz egyházat egyetlen intézmény vagy szervezet sem tudja pótolni? Sem a biblikus egyháztagságot? Megértetted-e, hogy szükséges csatlakoznod egy hitvalló egyházhoz? Felismerted-e, hogy a reformáció kiterjed az egyházszemléletünkkel kapcsolatos kérdésekre is? Jó lenne azt is meglátnod, hogy ez a kérdéskör a reformációs idők egyik fontos velejárója és ismertetőjele volt. Ezt lehet megfigyelni a reformátoroknál, a puritán atyáknál vagy akár a múlt századbeli presbiterianus reformereknél. Ezek tehát egyháztörténelmi tények. Ezért mondjuk, hogy amennyiben a reformációs törekvések valóságok és a teljes bibliai tanítást (*Tota Scriptura*) tartják szem előtt, nem kerülhetik meg sem a biblikus egyháztagság, sem az igaz egyház kérdését. Meggyőződésünk, hogy akik ezeket a kérdéseket elbagatelizálják, nem érdekeltek őszintén a teljes reformációban. Nem foglalkoztatja őket komolyan az, hogy milyen állapotban van Krisztus földi látható teste, azaz az illető felekezet. Ebben az esetben viszont legyen világos mindenki előtt, hogy ekkleziológiai reform nélkül semmilyen más reform vagy áttörés nem várható, illetve amennyiben van is valamiféle előrelépés az is rövidesen megtorpan.

Imádkozzunk azért, hogy az Úr munkáljon engedelmisséget az életünkben, hogy vállaljuk fel az ekkleziológiai reformot. Hiszen úgy az egyházat, mind a tagságot, mind pedig egyházszemléletünket folyamatosan reformálni kell.

Szóke Imre

¹⁴ J. G. Machen, *Christianity & Liberalism*, W. B. Eerdmans Publishing Company, 1994, 159. o.

¹⁵ Uo., 160. o.

¹⁶ Nikodémus – zsidó tanító, aki éjjel, titokban jött el Jézushoz. Nem vállalta fel nyilvánosan a vele való találkozást, a hozzá való tartozást. Lásd János evangéliumának 3. fejezetét.

¹⁷ John Calvin, *Come Out From Among Them: 'Anti-Nicodemite' Writings*, Protestant Heritage Press, Dallas, Texas, 2001, 103-110. o.

¹⁸ Uo., 109. o.

Alig érkezett meg, a préposzt kijelentette, hogy mindenkinek úrvacsorát kell vennie. Charles Simeont elfogta

Kérjük Istent, hogy kegyelméből végezze el bennünk, hogy egyre többen kövessük következetesen Őt, félre-
tegyük bűnös emberi vágyainkat és kívánságainkat, egyedül az Ő dicsőségére!

Scanned by CamScanner

Csók István: Úrvacsora

A halál árnyékának völgye után...

Amint az sokak számára már ismert, a közelmúltban Isten nagy megpróbáltatáson vezette át családjunkat feleségem műtétjei által. Amikor leültem megírni mindazt, amit megtapasztaltunk megpróbáltatásunk idején, első gondolatom az volt, hogy mivel minden a régi, jól ismert bibliai igazságok alapján történt, nem tudok semmi újat mondani. Mit írjak, hiszen azok a bibliai igazságok, amelyek valóságát megtapasztaltuk, mások előtt is ismertek, nem fedeztünk fel semmi újat. Azután jöttem rá arra, hogy épp ez a rendkívüli és bátorító a keresztyén életben: Isten és az Ő ígéretei nem változnak. Istenünk egy kiszámítható Isten, t.i. már előre tudhatjuk, hogy mit várhatunk el tőle. Ismerjük ígéreteit és számíthatunk azok beteljesedésére. Megtapasztaltuk, hogy Isten ígéretei működnek a gyakorlatban is, az Úr hű ígéreteihez. Ezt pedig érdemes megosztani másokkal is, erre érdemes emlékezni újra meg újra.

Isten ígéretei a gyakorlatban is működnek. Mindaz, amit a Jak 5:11-16-ból olyan sokszor olvastunk megpróbáltatásunk folyamán, működik. A nyomorúságok után is tanúsíthatjuk: „igen irgalmas az Úr és könyörületes”; az Úr képes felsegíteni a beteget; „igen hasznos az igaznak buzgósgós könyörgése.” Megerősödünk abban, hogy érdemes komolyan venni a zsoltáros szavait: „*Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítottalak téged, és te dicsőítesz engem.*” (Zsolt 50:15)

Isten Igéjének az ismerete önmagában még nem jelent diadalmaskodást a megpróbáltatások idején. A Szentírás számtalan helyen bátorít bennünket a keresztyén ismeret, a tudomány gyarapítására. Én sem szeretnék ez ellen beszélni, de a keresztyén hit ismerete önmagában még nem jelent győzelmet a nyomorúságok idején. Az elméleti tudás szintjén birtokolhatunk keresztyén igazságokat, logikusnak találhatjuk őket, magunkénak vallhatjuk ezeket a tanokat, de ez még önmagában nem jelenti a gyakorlati keresztyén életet. A halott ortodoxia a nehézségek idején nem segít. Hit nélkül az ismeret, a tudomány nem sokat nyújt, ha próbáknak vagyunk kitéve.

Amikor minden jól megy, az ismeret miatt elbizakodunk és felfuvalkodunk, de a nehézségek idején ez az ismeret önmagában nem sokat jelent. Különböző hitigazságokról gyakran kimondjuk, hogy hisszük és valljuk őket. Azonban a nehézségek nyilvánosságra hozzák azt, ha életünkben egy bibliai igazság csak értelmi ismeretként van jelen. Ilyen szempontból a keresztyén hit többet jelent a pusztá ismeretnél. Ezért a keresztyén tudomány és a hitbeli bizalom együtt kell, hogy jelen legyen életünkben. (2Pét 1:5)

Hinni, többet jelent, mint ismerni és elfogadni egy logikus tanrendszert. A Szentírás szerint „*a hit a reményllett dolgok valósága és a nem látott dolgokról való meggyőződés.*” (Zsid 11:1) „*Mi az igaz hit? Nemcsak az a bizonyos megismerés, melynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő igéjében nekünk kijelentett, hanem egyszersmind az a szívbeli bizalom is...*” (Heidelbergi Káté 21.)

Ebből a szempontból megpróbáltatásaink lelepleztek bennünket. Azelőtt is vallottuk, hogy: „*ha az Úr akarja és élünk, im ezt, vagy amazt fogjuk cselekedni.*” (Jak 4:15)

Azonban egészen más volt hittel és bizalommal ráhagyatkozni erre, amikor hosszú időn keresztül a vágyainktól oly nagyban eltérő események értek. Amikor terveket szőttünk, de a kórház elhagyásának lehetősége újra meg újra továbbroppent beláthatatlan időre – ezzel együtt pedig gyerekeink viszontlátásának a lehetősége is. Azelőtt sokszor mondtuk már ki meggondolatlanul, hogy „*legyen meg a Te akaratod*” (Mt 6:10), de azokban az órákban valahogy nehezebb volt mélyebb átgondolás nélkül ezt kimondani.

Megtérésünk óta valljuk, hogy Isten kezében van életünk, Ő rendelkezik vele, és ez így van jól. Ez is egészen másképp hangzik, amikor az események azt mutatják, hogy nem sok állást tartunk attól, hogy földi viszonylatban elveszítsük szerettünket. Másképp hatott mindez, amikor ott lebegett előttem az a lehetőség is, hogy gyerekeimet esetleg egyedül kell majd felnevelnem. Tudtuk, hogy Isten felügyeli életünk minden kis részletét: „*Néktek pedig még a fejetek hajszálai is mind számon vannak [tartva].*” (Mt 10:30) Az sem volt ismeretlen előttünk, hogy Ő ígéretet tett arra, hogy mindent népe javára fordít: „*Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van.*” (Róma 8:28) Min-

dez és a többi közismert ígévers is másképp hangzott azokban a napokban, amikor a láthatókból semmi sem támasztotta alá mindezt. Ilyenkor tényleg nem marad más, mint a nem láthatók felől való meggyőződés, vagy pedig az elkeseredés.

A kórházi személyzet hanyagságából adódó komplikációk is nagyon próbára tették hitünket. Szükségünk volt arra a *szívbeli bizalomra*, amely élő reménységgé változtatja a Szentírás szavait és ígéreteit. Ezzel a bizalommal megragadtunk bibliai igazságok sokkal nagyobb erőt és reményt adtak. Addig is vallottuk, hogy Istenünk mindenható. Más volt azonban hittel megragadni ezt, amikor a látható dolgok nem sok reményt adtak az életben maradással kapcsolatban. Pedig az ilyen esetek emelik ki és dicsőítik meg igazán Isten mindenhatóságát. A kis problémák mellett el lehet surranni úgy, hogy csodáljuk az emberi tudomány fejlettségét, az orvostudomány előrehaladottságát. Amikor emberileg nézve már semmi remény nem maradt, és mégis megszabadulunk, akkor nem tehetünk mást, mint csodálni Istenünk hatalmát.

Nem csak a halott ortodoxia veszélyére szeretnék figyelmeztetni, hanem azokhoz is szólok, akik ellenzik a keresztyén tanítások részletes és alapos megtanulását, akik úgy beszélnek a gyakorlati keresztyén életéről mint tanoktól eltérő, azokkal ellentétben álló dologról. Habár az elmélet nem sokat ér önmagában, a gyakorlati keresztyén élet nem létezhet az elméleti ismeret nélkül. A gyakorlati keresztyén élet a megismert tanítások gyakorlati alkalmazását, megélését jelenti. Aki nem ismeri Isten ígéreteit, tulajdonságait, az nem fog tudni erőt meríteni azokból a nyomorúságok idején; bizonytalanság és kiszámíthatatlanság vár rá.

Nem véletlenül használja a Szentírás a nemesfémek tisztításának módját a keresztyén élet tisztogatásának szemléltetésére. (Zsolt 66:10) A próbák gyakorlatiassá, értékessé teszik gyakran elméleties keresztyénségünket.

Szász Attila

Miért kell, hogy szeressük Istent?

Lehet, hogy soha nem tetted fel magadnak ezt a kérdést, mégis nagyon fontos megvizsgálni, *miért is kell, hogy szeressük Istent*. A Szentírás világosan beszél arról, hogy csak az tudja igazán szeretni Istent, akiben a Szentlélek van, akit a Biblia a *szeretet Lelkének* is nevez. Akikben nincs a Krisztus Lelke, azok gyűlölik Istent, nem akarják, sőt nem is tudják szeretni Őt. Népe viszont szereti az Urat, mert Ő képessé tette őket erre. De miért kell, hogy szeressük Istent?

Először azért, mert Isten megparancsolja törvényében, hogy szeressük Őt! Örökvényű parancsot ad népének az 5Móz 6:5-ben: „*Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes erődből.*”

Igen, megkövetelheti tőlünk, hiszen Ő teremtett minket és Tőle van mindennünk, valamint Ő váltott meg minket a kárhozattól.

Másodszor azért kell, hogy szeressük Istent, mert *egyedül Ő méltó erre*. A legtöbb ember úgy gondolja, hogy méltó a mások, sőt Isten szeretetére is. Ezzel szemben a Biblia szerint az emberben nincsen semmi jó, szép, vonzó, szeretetre méltó dolog a bűn miatt, amely teljesen megrontotta őt. Isten viszont méltó arra, hogy minden teremtmény szeresse Őt. Erről tesz bizonyosságot a huszonnégy Vén a királyiszek előtt a Jel 4:11-ben: „*Méltó vagy Uram, hogy végy dicsőséget és tisztességet és erőt, mert te teremtettél mindent és a te akaratodért vannak és teremtettek.*”

A Szentháromság Isten mindhárom személye méltó arra, hogy szeressük! Aki nem szereti a Fiút vagy a Szentlelket, az az Atyát sem szereti.

Mi az, ami Istent méltóvá teszi arra, hogy szeressük?

a) Mindenekelőtt a természete és a tulajdonságai.

Isten szent és jó! Ez teszi Őt széppé, vonzóvá, csodálatossá, gyönyörűséggé, szeretetre méltóvá népe számára. Gyermekének vágyát Dávid így fejezi ki: „*Egyet kérek az Úrtól, azért esedezem; hogy lakhassam az Úr házában életemnek minden idejében; hogy nézhessem az Úrnak szépségét és gyönyörködhessem az Ő templomában*” (Zsolt 27:4). Isten szépsége elbűvöl és arra indítja népét, hogy megvallja iránta érzett szeretetét: „*Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt és aki van és aki eljövendő.*” (Jel 4:8) „*Ki ne félne téged, Uram, és ki ne dicsőítene a te nevedet? Mert csak egyedül vagy szent.*” (Jel 15:4) „*Magasztaljátok az Urat, mert jó.*” (Zsolt 136:1)

Isten tehát elsősorban önmagáért kell, hogy szeressük, szentségeért és jóságáért. Szentsége ragyogást, bájt kölcsönöz többi tulajdonságának is, ezért szeretnünk kell Őt minden tulajdonságáért. Isten szépsége az Ő összes tulajdonságaiból tevődik össze. Szépsége tökéletes és felülmúlhatatlan.

Látod-e Isten dicsőségét, szentségét és jóságát az Ő Fiában, Jézus Krisztusban? Gyönyörködsz-e Krisztus páratlan szépségében? Az Ő lénye miatt – hiszen Ő végtelenül gyűlöli a bűnt és tökéletesen jó – szereted-e Őt mindenekelőtt?

b) *Ugyanakkor szeretnünk kell Istent a cselekedetei miatt is*. Hiszen, minden cselekedete hűség és jóság. Ő teremtett, fenntart és igazgat mindeneket az Ő végtelen bölcsességével és hatalmával. Legnagyobb cselekedete népének a megváltása.

Szeretnünk kell Őt, mert Ő előbb szeretett minket, és a Fiát adta engesztelő áldozatul bűneinkért (1Jn 4:10,19). Azonban, ha valaki *csak azért* szereti Krisztust, mert Ő önmagát adta értünk, akkor szeretetének alapja valójában az önszeretet, mivel maga az Úr azt mondja: „*Mert ha csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi jutalmatok van? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik*

őket szeretik.” (Lk 6:32) Istent akkor is szeretnünk kell, ha megbüntetne, és pokolba küldene.

David Brainard, aki az indiánok között szolgált, egyszer találkozott egy fiatal indián asszonnal, aki sírva mondta el neki, hogy Krisztus igazságot cselekedne akkor is, ha őt a

pokolba küldené, mivel a szíve nagyon gonosz, és minden erőfeszítése ellenére is ugyanolyan marad.

– De megvigasztalódtam – tette hozzá a nő. A misszionárius egy kicsit meglepődve kérdezte, hogy mitől vigasztalódott meg. A fiatalasszony erre azt válaszolta:

– Mivel a szívem nagyon örül.

– Minek örül a szíved? – kérdezte a misszionárius.

– Annak, hogy Jézus Krisztus azt teszi velem, ami Neki tetszik. Örül a szívem, hogy Ő a pokolba küld engem. Bármit is tesz velem, akkor is szeretem – válaszolta az asszony.

Ez a feltétel nélküli szeretet – Isten és felebarátai iránt – töltötte be Pál apostol szívét is: „*Mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakasztva a Krisztustól az én atyámfiáiért, akik rokonaim test szerint*” (Róma 9:3). „*Semmiel sem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csakhogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.*” (ApCsel 20:24) Istent tehát minden cselekedetért szeretnünk kell, és bármilyen legyen is az akarat, örömmel kell, hogy fogadjuk azt.

c) Istent szeretnünk kell a hirdetett és írott Igéjéért.

Szeretnünk kell Őt törvényéért, rendeleteiért és ígéreteiért. „*Felettebb tiszta a te beszéded és a te szolgád szereti azt.*” (Zsolt 119:140) „*Gyönyörködöm a te parancsolataidban, amelyeket szeretek.*” (Zsolt 119:47)

Hogyan kell, hogy szeressük a Szentháromság Istent? „*Fiacskáim, ne szóval szeressünk, se nyelvel; hanem cselekedettel és valósággal (igazsággal).*” (1Jn 3:18) A szeretet tehát elsősorban nem érzelem, hanem cselekedet. Szeretni azt jelenti: adni. „*Úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta...*” (Jn 3:16). Az igazságot szólva és cselekedve szeretjük Istent.

Kedves Olvasó! Van-e a szívedben ilyen feltétel nélküli szeretet Isten iránt? Ha van, adj hálát Neki, mert ez kegyelemből adatott neked! Ha nincs, kérd az Urat, hogy Szentlelke és kegyelme által tegyen képessé feltétel nélkül szeretni Őt, igazságot szólva és cselekedve.

Kovács Kálmán

Jelentés az ébredő Vulkánból

Hálát adok Istenemnek ebben a beszámolóban, hogy én is részt vehettem az Úr munkájában az első napoktól fogva, amióta eljárunk az Ő Igéjét hirdetni Zsijvajdejvulkánba vagy ahogy ismertebb, Vulkánba.

Lehet, hogy hallottál már erről a helyről, a város a Déli-Kárpátokban, a Vulkán- és a Retyezát-hegységek lábánál, a Zsil-folyó mentén terül el. Ez egy bányászvidék, a környéken több mint tíz bánya van.

A kezdetek közel két évre nyúlnak vissza, amikor Kovács Ferenc megismerkedett a Vulkánban élő Kacsó családdal, akik keresztyén könyvek után érdeklődve keresték meg őt. Több találkozás, és tartalmas beszélgetés után Ferenc meghívta a családot a nyári szovátai felnőtt-táborba. Így 2000 nyarán Vulkánból hárman vettek részt a kopaci táborban.

Ebből láthatjuk, hogy olyan szolgálatokat is fel tud használni az Úr, amelyeknek nincsenek látványos eredményei – például a keresztyén könyvterjesztést.

A táborban sok mindent át tudtak beszélni és nyilvánvalóvá vált a vulkániak előtt, hogy egyházunk fő feladatának tekinti Isten Igéjének tiszta hirdetését, és annak naponkénti alkalmazását életünk minden területén. Már ott a táborban kifejezték óhajukat, hogy szeretnék, ha eljáránk hozzájuk, és közöttük is hirdetnénk Isten Igéjét. Ennek a meghívásnak eleget téve mentünk el először 2000. október végén Vulkánba.

Az ottani emberek nagy örömmel és lelkesedéssel fogadtak. Hála Istennek, hogy kegyelméből az Ige utáni vágyat mindeddig megtartotta a szívükben, és most is épp oly örömmel várnak és fogadnak mindegyikünket, mint eleinte. (Fil 4:4)

2000 októberétől 2001 júliusáig kéthetente hirdettük a vulkáni kis közösségben Isten Igéjét. A vulkáni testvérek nevében köszönöm szolgáló társaimnak: Kovács Ferencnek, Kovács Kálmánnak, László Lehelnek, Sikó Mihálynak és Simon Szabolcsnak a felvállalt fáradságot és az áldott szolgálatot.

Az elmúlt nyáron Isten kegyelméből öt hetet tölthettem Vulkánban. Ekkor kezdtem el megízlelni, hogy milyen nagy feladat vár rám mint igehirdetőre, mert az egy teljesen új helyzet volt számomra. Meg kellett tanulnom, hogy Isten a senkiket és a semmiket hívta el az Ő szolgálatára (1Kor 1:27-31), én pedig csak egy eszköz vagyok. Ő tud megerősíteni és képessé tenni erre a szolgálatra. (Fil

Az ottani emberek nagy örömmel és lelkesedéssel fogadtak. Hála Istennek, hogy kegyelméből az Ige utáni vágyat mindeddig megtartotta a szívükben...

4:13) Nyári otlétem alatt módomban nyílt új kapcsolatok kialakítására. Ennek eredményeként az alkalmazottak rendszeresen résztvevő személyek száma megmaradt öt és tíz között, habár az idő folyamán néhányan elmaradtak azok közül, akik az elején jártak alkalmainkra. A nyár folyamán sikerült egy kis keresztyén könyvtárat is létrehozni, ahonnan könyveket és kazettákat lehet kikölcsönözni.

2001 őszétől már gyakrabban tudtunk bibliaórákat, istentiszteleteket tartani – jelenleg már havonta három hétvégén szolgálunk közöttük.

Különleges öröme adott okot, hogy az ősz folyamán beindíthattuk a gyermekalkalmakat is. A gyermekórákra öt-hét gyermek jár rendszeresen, minden szombaton 12 órától a Kacsó család otthonába. Fontosnak látom a gyermekekkel való foglalkozást, és hála az Úrnak, hogy másoknak is szívére helyezte Isten ezt a szolgálatot. (Hosszú töprengés és imádkozás

után Isten válaszolt imáinkra. Kacsóék megkérdezték, mit szólnék hozzá, ha náluk lennének a gyermekfoglalkozások. Így kezdhettük el ezeket az alkalmakat is Isten dicsőségére.)

A szolgálatnak egy újabb lehetősége volt a téli szünet, amelyből 45 napot Vulkánban tölthettem. Szerda délutánonként Pataki Rózánál imaközösséget és bibliaórát tartottunk, ahol Jób könyvét tanulmányoztuk. Az Úr napján, vasárnap délelőtt 10 órától a Lázár családnál istentiszteletre, délután 5 órától pedig a Kacsó családnál a tanítványképző kurzusra gyűltünk össze.

Persze Vulkánban sem problémamentes a keresztyén élet, mert ahol Isten Igéje hirdettetik, ott a Sátán is különösen munkálkodik, hogy megpróbálja letéríteni Isten útjáról. Tudatában kell, hogy legyünk annak, hogy lesznek problémák és nehézségek életünkben (Mt 10:22). Isten azonban arra hívott el, hogy mindvégig megálljunk, és az Ő dicsőségére éljünk. „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekedtek, mindent az Isten dicsőségére műveljétek.” (1Kor 10:31) Erre tanított meg az Úr téli szolgálatom idején. Ezt várja el Tőled is, kedves Olvasó! Sokszor találász kifogást, hogy miért nem Isten dicsőségére cselekszel, de tudd meg, hogy bármit is teszel, ami nem az Ő akaratára, igazságára, dicsőségére és szeretetére mutat a te életedben, az nem kedves Őelőtte!

Kérjük Őt, hogy tegyen késszé arra, hogy életünk minden területét Isten dicsőségének hirdetésére szánjuk. Az Úr életünkben, de gyülekezeteink életében is elvégzi azt a munkát, amit elkezdett. „Meg lévén győződve arról, hogy aki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézusnak napjág.” (Fil 1:6)

Zólya Csaba

Új Babel épül avagy merre tart az EVT?

„Működik ugyan már a törvényszegés titkos bűne; csak hogy annak, aki azt még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia. És akkor fog megjelenni a törvénytaposó, akit megemész az Úr az ő szájának lehetével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével.” (2Thessz 2:7-8)

A történészek az utóbbi századokban folyamatosan próbálták meghatározni a világtörténelem legfontosabb eseményét. Egyesek a tűz felfedezését tették meg eget rengető eseménynek, mások szerint a kerék feltalálása döntötte el az emberiség sorsát.

A vélemények halmazában azonban csak keveseknek jutna eszébe, hogy az 1Móz 3:15-ben leírt dolgokat tegye meg minden földi esemény és történés kiinduló pontjának. Gyakran még a keresztyének sem jutnak erre a következtetésre. A *bűn* után ugyanis mindent megfertőzött a bűn, ez pedig gyakorlatilag egyet jelentett Isten büntetésével. Az, hogy Isten végtelen nagyságában könyörült rajtunk és megígérte a Megváltót, az Ő szeretetéről és irgalmáról tesz bizonyosságot (Jn 3:16).

A mai értelemben vett történelmünk valójában ott kezdődött, hogy Isten nem pusztította el a földet, hanem kiárasztotta az Ő kegyelmét ránk, hogy az emberiség elvégezze azt a feladatot, amit rábízott. Mindezt pedig azért tette, hogy megmutassa a teremtet világnak az Ő dicsőségét.

Az 1Móz 3:15 két fontos dologról tájékoztat minket. Először is arról, hogy a Megváltó által lesznek emberek, akik engedelmeskedni fognak az Úrnak, és az Ő törvényét fogják követni. Másodszor pedig arról beszél, hogy lesznek emberek, akik a Sátánnal tartanak, és őt szolgálják, míg el nem jön rájuk (gazdájukkal együtt) az ítélet. Más szóval az emberiség története Isten egyházának és a Sátán seregének folyamatos, kibékíthetetlen harcáról szól, aminek végén az Egyház Ura által győzedelmeskedni fog. Míg az emberek egyik csoportja elfogadja Isten ingyen kegyelmét és új élete által Isten szolgálatába áll (Ef 6:11-18), addig a Sátán gyermekei megmaradnak a lázadásban és az Isten iránti engedetlenségben (Róma 6:23). Tehát a történelemnek nem az ókor, középkor, újkor az igazi perspektívája, hanem a világosság fiainak harca a sötétség fiaival. A történelem egész vonala erre a tényre épül, innen nyeri értelmét és célját.

Az emberi történelem határain belül a Sátán fiainak szempontjából két kiemelkedő esemény van: Babel tornya és az utolsó idők. Ahhoz, hogy meg tudjuk érteni az EVT¹ és az ökumenikus mozgalom istenellenes *kiüldetésének* lényegét, mindig ehhez a két eseményhez kell visszatérnünk, és ezeket kell tehát megvizsgálnunk, hogy helyes válaszokat kapjunk

kérdéseinkre a ma tapasztalható szinkretista irányzatokkal kapcsolatban.

Babel tornya. Ha jobban megvizsgáljuk a Babel tornyának történetét, akkor meg fogjuk látni, miért volt teljesen istenellenes. Nem a torony magasságában vagy formájában volt istenellenes, hanem a szellemiségében, mindabban, amit sugallt. Először is szimbolizálta az Istentől való elszakadást, hatalmának, teremtői voltának elutasítását – „és tornyot, melynek teteje az eget érje” (1Móz 11:4). Ezzel a bűnös ember valójában teljes mértékben függetleníteni akarta magát Istentől. Visszautasította azt, hogy neki szolgálnia kellene a Teremtőt, és visszautasított minden igényt arra nézve, hogy ő valamivel is tartozna az Úrnak. Másodszor pedig a torony a bálványimádást szimbolizálta. A Teremtőtől való elfordulás valójában azt mutatta, hogy az ember új istent választott magának. Ez az új isten nem más, mint maga az ember – „és szerezzünk nevet magunknak” (1Móz 11:4).

Bűnös emberek kezében addig nem volt még ilyen globalizált vallási és közigazgatási hatalom. Ez a hatalom képes lett volna megfojtani Isten egyházát. Azzal, hogy Isten összezavarta a nyelveket (1Móz 11:7), gátat szabott a bűn hatalmának, megtörte az egyház ellenségeinek egységét, újból csak kegyelmét fejezve ki gyermekeivel szemben. Ő volt az, aki megakadályozta, hogy olyan szuperhatalom jöjjön létre, ami képes lenne felül kerekedni az egyháznak.

Habár az ószövetségben Babel megmaradt az istenellenesség jelképének, az előbbi, abszolútságához közeli hatalma nem tért vissza, mert az Úr megtörte erejét.

Utolsó idők. Az újszövetségben Bábelrel újra csak a Jelenések könyvének végén találkozunk, mikor az Ige az utolsó idők eseményeiről beszél. A Jelenések könyve Bábelről hat helyen beszél (Jel 14:8; 16:19; 17:5; 18:2,10,21). Minden esetben olyan jellemzést ad róla, mint az 1Móz 11-ben, egy teljesen istenellenes vallási és közigazgatási hatalom, amelynek egyetlen célja minden eszközzel az isteni mércék elleni nyílt lázadás, azok sárba tiprása. Isten fel fog lépni újra e hatalom ellen, és véglegesen le fog számolni vele (Jel 20:11-15). Ez a világtörténelem végét is fogja egyben jelenteni.

Fel tehetnénk ezek után azt a kérdést, hogy minek is fontos számunkra mindez? Azért, mert napjainkban kezd formálódni mindaz az istenellenes vallási (EVT) és közigazgatási (ENSZ) hatalom, ami az első Bábelt is jellemezte. Ma egy olyan korszakban élünk, amely valójában a második Babel szálláscsinálója. Minderre azért tértünk ki, mert mindezen dolgok nélkül nem tudnánk megérteni az ökumenikus mozgalom igazi mozgatórugóit és annak veszélyeit az egyházra nézve.

(folytatjuk)
Pápai Ernő

¹ Egyházak Világtanácsa – svájci székhelyű nemzetközi szervezet, amely az ökumenikus mozgalom egyik legnagyobb támogatója. A képen az EVT Ökumenikus Központja látható.

Teológus diákok vallásos élete (2.)

Gyakran mondták már azt is nekünk, hogy a teológus diákra leselkedő nagy veszély abban rejlik, hogy állandó kapcsolatban van az isteni dolgokkal. És mivel annyira megszokottak, közönségesekké válhatnak számára. Amint az átlagember levegőt vesz és sűtkérezik a napon anélkül, hogy valaha is eszébe jutna, hogy Isten az, aki jóságából fel-

hozza rá az ő napját, gonoszsága ellenére, és esőt ad még akkor is, ha ez az ember hamis; hasonlóképpen a szentély bútordarabjait is kezelhetjük anélkül, hogy elvonatoztatnánk azoktól a földi anyagoktól, amelyekből készültek. Az igék és a szavak, melyek Isten félelmetes fenségéről vagy dicsőséges jóságáról szólnak, egyszerű szavakká válhatnak számotokra – héber és görög szavakká, etimológiájukkal (eredeti jelentésükkel), ragozott alakjukkal és mondattani összefüggéseikkel együtt. Az Ige érvelései pedig, melyek megalapozzák Isten megváltó cselekedeteinek titkát, szintén egyszerű logikai paradigmáknak¹ tűnhetnek számotokra; előfeltételekkel és következtetésekkel megfelelően megszerkesztve. Kétségtől hatékonyaknak látszódnak, de nem bírnak több jelentőséggel előttetek, mint a formális logika meggyőzőereje. Isten felséges lépései is, amelyeket a megváltás folyamatában tett, a történelem eseményeinek egyszerű ténytörzseivé válhatnak, amelyek érdekes kölcsönhatásban lehetnek a társadalmi és vallásos állapotokkal, de a többi tényekhez hasonlóan csupán térben és időben megtörtént események. Ez valóban nagy veszély! De azért nagy veszély mert egy nagy kiváltság is! Gondoljatok arra, hogy mi lehet az a nagy kiváltság, melynek legnagyobb veszélye az, hogy a vallás nagy dolgai megszokottakká válhatnak számotokra! Más emberek – akiket az élet mostoha körülményei lesújtottak, akik elmerültek a mindennapi kenyerért való harcban, akiket a világ rájuk nehezedő félelmetes béklyói, terhei és a munka szörnyű hajszolása fogva tart –, neheztlen találják azt, hogy időt és alkalmat kerítsenek arra, hogy megpihenjenek és elgondolkozzanak mély kérdéseken. Van-e Isten? Mi a vallás? Van-e megváltás azokból a bűnökből, amelyek hatalmukba kerítik, és fogva tartják őket? Nektek pedig ezek a dolgok képezik az életetek légkörét, minden pórusotokon ezt lélegzitek be, ezek azok a dolgok, amelyek körülvesznek, s minden oldalról rátok nehezednek. S mégis az a veszély fenyeget, hogy mindez megszokottá válik számotokra. Isten bocsássa meg nektek, ha abban a veszélyben vagytok, hogy belefáradjatok Isten dolgaiba!

Tudjátok-e miben áll ez a veszély? Vagy inkább fordítsunk a kérdésem – tudatában vagytok-e annak, hogy melyek a kiváltságaitok? Kihasználjátok-e ezeket teljes mértékben? Növekedtek-e azáltal, hogy állandó kapcsolatban vagytok az isteni dolgokkal? Növekedtek-e a szentségben, napról-napra egyre inkább Isten embereivé válván? Ha nem, megkeményedtetek! És én azért vagyok ma itt, hogy figyelmeztesselek arra, hogy vegyétek komolyan teológiai tanulmányaitokat. Ne tekintsetek

egyszerű kötelességnek – mely: Isten kedvéért végeztek –, hanem tekintsetek ezt egy olyan vallásos tevékenységnek, mely önmagában áldást hordoz számotokra, minthogy természeténél fogva arra hivatott, hogy betöltse teljes elméteket, szíveteiket, lelketeket és életeket isteni gondolatokkal, érzelmekkel, törekvésekkel és teljesítményekkel. Nem következhet be előmenetel vallásos életekben² itt a teológiai szemináriumban sem mindaddig, amíg feladataitok elvégzése nem válik egy olyan vallásos gyakorlattá, amelyből naponként nem származik a szív gyarapodása, a lélek felemelkedése, valamint Teremtő és Megváltó Uratokban való gyönyörködés.

Nem azt tanácsolom – és ezt észre fogjátok venni –, hogy teológiai tanulmányaitokat tegyétek egyetlen vallásos tevékenységetté. Bár ezek a tanulmányok a vallásos tevékenységek legfontosabb fajtájához tartoznak, és vallásos életek nagymértékben függni fog attól, hogy ilyenként is kezelitek őket. De vannak más vallásos gyakorlatok is, melyek megkövetelik figyelmeteket, s melyek nem mellőzhetők a vallásos életekben bekövetkező leg súlyosabb károk nélkül. Most különösen a teológiai szeminárium által meghatározott formális vallásos összefüggésekre gondolok. Szeretnék itt meglehetősen világos, s nagyon nyomatékos is lenni. Senki sem vonhatja ki magát annak a közösségnek (amelyhez tartozik) a meghatározott istentiszteletei alól anélkül, hogy vallásos élete súlyos sérüléseket ne szenvedne. Nem jelentéktelen az a tény sem, ahogy az apostoli szerző összepárosítja az intéseket: „*artsuk meg a reménységnek vallását tántoríthatatlanul*” és „*el nem hagyván a magunk gyülekezetét*”. Mikor azt parancsolja, hogy ne hagyjuk el a magunk gyülekezetét – amint a használt kifejezés mutatja –, a gyülekezet meghatározott, formális összefüggéseire gondol. Azt akarja, hogy olvasóinak szívére és lelkiismeretére helyezze kötelességüket saját magukkal és a gyülekezettel – amelynek fenntartói – szemben. S mikor hozzáteszi: „*amiképpen szokásuk némelyeknek*”, akkor egyfajta feddést is visz az utasításba. Szinte látjuk, amint

Kik azok az emberek, akik olyan mérhetetlenül erősek, olyan végtelenül szentek, hogy nincs szükségük a közös istentisztelet nyújtotta segítségre? Kik olyan erősek és szentek, hogy a közös istentiszteleteket sem támogatják jelenlétükkel?

gúnyosan elhúzza a száját. Kik azok az emberek, akik olyan mérhetetlenül erősek, olyan végtelenül szentek, hogy nincs szükségük a közös istentisztelet nyújtotta segítségre? Kik olyan erősek és szentek, hogy a közös istentiszteleteket sem támogatják jelenlétükkel?

Bár a közös istentisztelet igen fontos úgy általában is az embereknek, mégis ennek szükségessége nem hasonlítható ahhoz a szükségességhöz, amely a ti helyzetetekben előáll. Ti egy vallásos célból gyűltetek össze azért, hogy felkészüljete a legmagasabb vallásos szolgálatra, melyet ember betölthet: mások vallásos életének a vezetésére. Lehet-e minden egyéb közös, ha az istentiszteletek nem az? Összegyűltetek itt, elszakadtatok otthonaitoktól és mindattól, amit az otthon jelent; a gyülekezetektől, amelyekben felnőttek, s mindentől, amit az egyházi közösség nyújt; a vallás társadalmi és mindennemű erőteljes, természetes befolyásától – és nem kellene-e ti magatok egy vallásos közösséget formálnotok, a maga szerves vallásos életével és kifejezésével?

(folytatás a 15. oldalon)

¹ bizonyításra vagy összehasonlításra alkalmazott példa

² a vallásosság alatt a kegyesség, illetve a keresztény életvitel értendő

(folytatás a 14. oldalról)

Határozottan állítom, hogy egy fiatalemberekből álló csoport, amely külön él közösségi életet – ahogyan nektek is élnetek kell –, nem élhet egy egészséges, teljes és gazdag vallásos egyéni életet mindaddig, amíg annak nem adnak egy szerves közösségi kifejeződést is. Ez pedig a közös istentiszteletek, rendszeres összejövetelek révén valósítható meg. Semmi nem veheti át ennek a megszokott közösségi életnek a helyét, sem az istentiszteleteknek a helyét, az arra kijelölt időben. Hiszen ez közösségi életetek rendszeres része. Enélkül megszűntök egy vallásos közösség lenni, s hiányát fogjátok szenvedni annak a védelemnek és támasznak, annak a bátorításnak és ösztönzésnek, amelyet az egyén annak a közösség-

...egy ilyen intézményben a hallgatók teljes testületének össze kellene gyűlnie mindennap, reggel is és este is közös imádkozás céljából, és az Úr napján kétszer kellene résztvennie nyilvános istentiszteleten.

nek a szerves életéből nyer, amelynek ő maga is részét képezi.

Én magam teljesen bizonyos vagyok abban, hogy egy ilyen intézményben a hallgatók teljes testületének össze kellene gyűlnie mindennap, reggel is és este is közös imádkozás céljából, és az Úr napján kétszer kellene résztvennie nyilvános istentiszteleten. Ezen minimális számú közös istentisztelet nélkül nem hiszem, hogy az intézet megőrizheti kifejezetten vallásos intézményi jellegét. Nem maradhat meg olyan intézményként, melynek intézeti élete elsődlegesen vallásos. És azt sem hiszem, hogy az itt összegyűlt egyéni hallgatók képesek – az intézet szerves, vallásos életének kevésbé teljes kifejezésével – megtartani a vallásos életnek azon magas színvonalát, amelyen teológusokként élniük kellene. Észre fogjátok venni, hogy nem egyszerűen arra buzdítlak, hogy „templomba menjete”. A „templomba menés” mindenképp jó. De amire én buzdítlak titeket az az, hogy a saját templomotokba menjete: azaz, hogy tiszteljétek meg jelenléteketekkel és aktív részvételekkel az intézmény minden meghatározott istentiszteletét. Így hozzájárultok ahhoz, hogy a teológiai intézetben egy szerves vallásos élet alakuljon ki. Az intézet vallásos életéből olyan támaszt és ihletettséget meríthettek, amilyent sehol máshol nem nyerhettek, és amelyet nem engedhettek meg magatoknak, hogy elmulasszatok akkor, ha valóban törődtek vallásosságotok meglevenedésével és növekedésével. Az, hogy aktív tagjai vagytok egy élő vallásos közösségnek, mintegy feltétele a vallásos életetek egészséges működésének.

Bízom abban, hogy nem fogjátok azt mondani, hogy túl sok, vagy fárasztó a teológiai szeminárium kijelölt vallásos alkalmainak a száma. Ez csak a saját vallásos élnkségeiteknek a hanyatlásáról árulkodna. Annak a lábait, akinek szíve vallásos érzelmektől fűtött, a szentély felé veszik az irányt, s örömteli lépésekkel viszik őt az imádság házába. Azt mondták nekem, hogy van néhány hallgató, aki nem érzi magát imádkozó kedvében egy-egy téli reggel korai óráiban, és aki túlságosan fáradt egy kemény nap munkája után ahhoz, hogy imádkozzon. Ennélfogva nem tartják fontosnak, hogy elmenjenek a késő délutáni imaórára; a szokásos vasárnap reggeli prédikációt is unalmasnak és jelentéktelennek tartják, s nem

találják Krisztust a délutáni megbeszélésen sem. Ilyen dolgokról hallottam már korábban is, és nagyon különleges munkában lesz részetek akkor, ha nem fogtok ilyesmiről hallani lelkipásztorkodásokat első hat hónapjában. Hiszen ehhez hasonló magatartással találkozunk az utcán, ezek a szokásos kifejezései egy olyan szívnek, amely süket a vallásos [isteni] hívásra. Ezek nem igazán reményteljes szimptómák azok között, akik a vallás magaslatain kellene, hogy éljék életüket. Kétségtől, azok, akik a lelki dolgok terén vezetnek titeket, komolyan kellene, hogy vegyétek ezt. És ti, akiket vezetnek, ugyancsak komolyan kellene, hogy vegyétek lelkiállapototokat. Hadd mondjam el nektek nyíltan, hogy a prédikáció, melyet unalmasnak tartotok, nem fog többé unalmasnak tűnni, ha hűségesen követitek a Mester tanítását: „meglússátok azért, hogy mi módon hallgadjátok”. Hogyha nem találjátok Krisztust a megbeszélőteremben, ez azért van, mert

nem viszitek magatokkal. Hogyha egy átlagos nap munkája után túl fáradtak vagytok ahhoz, hogy összeüljetek társaitokkal és közös imádsággal zárjátok a napot, az azért van, mert az imádkozásra indító impulzus gyenge a szívetekben. Ha nincs tűz a szószéken, a ti feladatotok az, hogy lángot gerjesszete a padok között! Egy ember sem kerülheti el az Istennel való találkozást, ha magával viszi Őt a szentélybe.

Milyen könnyű hideg szívünkről a felelősséget vallásos vezetőink vállára hárítani! Frissítő hatású megfigyelni: ahogyan Luther – az ő élénk és józan stílusával – kezelte azokat a panaszokat, amelyeket az általa kiküldött igehirdetők prédikációinak vonzalomhiánya miatt tettek. Luther nem azért küldte ki ezeket az igehirdetőket, hogy az emberek jótetszését elnyerjék, és feladatuk sem az volt, hogy felkeltsék az érdeklődést vagy szórakoztassanak, hanem hogy Isten megváltásának igazságát hirdessék. Ha ezt viszont megtették, akkor azoknak az embereknek, akiket az elkárhozás veszélye fenyegetett és az igazság után áhítoztak, értelmetlen volt kifogásolniuk az edényt, amiben az igazságot felkínálták. Amikor Torgau lakosai azt állították, hogy lelkipásztoraik hangja túl gyenge ahhoz, hogy betöltsen a templomokat, s ezért el akarták őket bocsátani. Luther egyszerűen azt válaszolta: „Van egy régi ének: inkább legyenek nehézségek az evangélium meghallásában, minthogy egyáltalán ne legyenek nehézségek annak meghallásában, ami távol áll az evangéliumtól.” Ismételtén kijelentette, hogy „az embereknek nem lehetnek pontosan olyan lelkészeik, amilyeneket szeretnénk”, és „hálát kellene adjanak Istennek, a tiszta Igéért”, és nem azt kellene követelniük, hogy Szent Ágoston vagy Szent Ambróziusz prédikáljon nekik. Ha egy lelkipásztor az Úr Jézus kedvére cselekszik és hű Öhozzá, akkor senki sem nagyoskodhat a hallgatók közül, hanem elégedetteknek kell lenniük. Látjátok, a lényeg az, hogy azok az emberek, akik éheznek az igazságot és megkapják azt, nem lehetnek követelőzők a tállal szemben, amelyben ezt felkínálják nekik. És nem is lesznek azok.

(folytatjuk)

Benjamin B. Warfield

Heti szolgálati alkalmak gyülekezeteinkben:

Helység	Kapcsolat	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapest	Zoltán Zsolt 06-1-322-93-17		18.00 IB				11.00 IT 17.00 FB
Miskolc	KGTMI 06-46-412-558		17.00 FB				10.00 IT 18.00 IT 11.00 IT
Barót	Tókos Sándor 067-377-369			18.00 IB			
Brassó	Sikó Mihály 068-328-278	18.00 IMA		18.00 FB		17.00 IB	11.00 IT 17.00 HIT 18.00 FB
Erdőszentgyörgy	László Lehel 093-630-793		17.00 IMA 18.00 FB				
Kézdivásárhely	Simon Szabolcs 067-318-773			19.00 FB			15.00 IT
Marosvásárhely	Kovács Kálmán 065-160-701			18.00 FB		12.00 GYIT	10.00 IT 18.00 FB
Rava	László Lehel 093-630-793				15.00 FB		13.00 IT
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 094-307-550		19.00 FB				10.00 IT
Szamosújvár	Szász Attila 093-368-408					14.00 IB	11.00 IT 16.00 IB
Szatmárnémeti	Vincze N. László 093-125-979			17.00 FB			11.00 IT
Szék	Vigh István 064-228-261		19.00 FB		19.00 FB		11.00 IT 16.00 IT 18.00 FB
Székelykeresztúr	Curcubet Gábor 094-246-095					16.00 FB	
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 094-246-095		19.00 FB		19.00 FO		10.00 IT 11.00 HIT 16.00 FB
Szováta	Kovács Ferenc 065-577-592						10.00 IT 16.30 IB
Vulkán	Zólya Csaba		17.00 IMA		17.00 FB	10.00 FB 12.00 GYIT	10.00 IT
Beregszász	Pápai Ernő 0314-124-639		14.00 FB				10.00 IT
Kukja	Demeter Géza						13.00 IT
Gát	Demeter Géza	16.00 FB					
Iznyéte	Pápai Ernő 06-20-522-3602					18.00 FB	14.00 IT

IT – istentisztelet; FB – felnőtt bibliaóra; IB – ifjúsági bibliaóra; FO – fórumbeszélgetés; HIT – hitvallás tanulmányozás; GYIT – gyerekistentisztelet; IMA – imaközösség;

Húsvéti Konferencia

Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt húsvéti konferenciánkra, amelyet 2002. március 29. és április 1. között szervezünk szovátai (Erdély) központunkban:

Program:

- Péntek: de. érkezés
- Péntek: 18.00: kezdő áhítat
- Szombat: két előadás
- Vasárnap: de. Istentisztelet; du. előadás
- Hétfő: de. előadás; du. távozás

- lesznek imaközösségek, biznyságtételek, beszámolók egyházunk munkájáról
- a részvételi díjról a gyülekezeteknél lehet érdeklődni
- aki tud, hozzon hálózásokat és papucst
- a korlátozott számú szálláshelyek miatt mindenki időben jelentkezzen **HATÁRIDŐ: 2002. MÁRCIUS 20.**